

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Spaudos ir informacijos skyrius

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 47/05

2005 m. gegužės 31 d.

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-438/02

Kristen Hanner

ŠVEDIJOS MAŽMENINĖS PREKYBOS VAISTAIS MONOPOLIJA PAŽEIDŽIA BENDRIJOS TEISĘ

Dėl vaistų atrankos tvarkos, kurią naudoja byloje nagrinėjama monopolija Apoteket, iš kitų valstybių narių įvežami vaistai gali diskriminuojami lyginant su toje valstybėje pagamintais vaistais

Nuo 1970 m. išimtinė teisė vykdyti mažmeninę prekybą vaistais Švedijoje suteikta valstybės kontroliuojamai bendrovei Apoteket, turinčiai prekybos monopoliją.

Pažeisdama Švedijoje galiojančią tvarką dėl šios prekybos monopolijos bendrovė Bringwell International AB 2001 m. pardavė 12 pakelių Nicorette Plåster (pleistras) ir Nicorette Tuggummi (kramtomoji guma), t.y. prekes, kurios Švedijoje yra laikomos vaistais. Švedijos valdžios institucijos iškėlė baudžiamąją bylą K. Hanner, kuris tuo metu buvo Bringwell generalinis direktorius.

Bylą nagrinėjantis Švedijos teismas pateikė Europos Bendrijos Teisingumo Teismui keletą klausimų, norėdamas sužinoti, ar prekybos vaistais monopolija pažeidžia Bendrijos teisę.

Pirmiausia Teisingumo Teismas konstatuoja, kad *Apoteket* yra „valstybinė prekybinio pobūdžio monopolija“ Bendrijos teisės prasme.

Taigi pagal Bendrijos teisę nors ir nėra reikalaujama visiškai panaikinti valstybinių monopolijų, tačiau jos **turi veikti taip, kad nebūtų jokios valstybių narių subjektų diskriminacijos**. Dėl pardavimo monopolijų Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad yra draudžiamos monopolijos, kurios veikia taip, kad **iš kitų valstybių narių teikiamos prekės atsiduria nepalankesnėje padėtyje lyginant su tos valstybės prekėmis**.

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pabrėžia, kad tarp Švedijos valstybės ir *Apoteket* sudarytoje sutartyje nebuvo numatytas nei pirkimo planas, nei pirkimo konkurso sistema su galimybe pardavėjams, kurių prekės nebuvo pasirinktos, sužinoti sprendimo nepasirinkti

motyvus ir toki sprendimą apskūsti nepriklausomai kontrolės institucijai. Priešingai, pagal šią sutartį, iš esmės, *Apoteket* buvo suteikta visiška laisvė savo nuožiūra rinktis vaistų asortimentą.

Dėl šios priežasties ši sutartis neužkirto kelio visoms diskriminacijos rūšims, o Švedijos vyriausybė nenurodė jokios kitos priemonės ar akto, kurie galėtų kompensuoti šių garantijų nebuvimą.

Dėl to Teisingumo Teismas konstatuoja, kad dėl *Apoteket* **vaistų atrankos sistemos iš kitų valstybių narių teikiami vaistai gali atsidurti nepalankesnėje padėtyje** ir kad pardavimo monopolija nebuvo sutvarkyta taip, kad būtų užkirsta bet kokios tokių vaistų diskriminacijos galimybė. Taigi, iš esmės, ji **pažeidžia Bendrijos teisę**.

Teisingumo Teismas priduria, kad Bendrijos teisei prieštaraujantis išimtinių teisių suteikimas gali būti **pateisintas** tada, kai išimtinė teisė suteikiama įmonei, kuriai patikėta valdyti bendro ekonominio pobūdžio veiklą, jei jai patikėtos užduoties negalima įgyvendinti nesuteikiant tokių teisių, ir jei dėl to atsiradusi neigiama įtaka prekybos plėtrai nėra tokio masto, kad pakenktų Bendrijos interesams. .

Tačiau **šios pardavimo monopolijos, kurioje nenumatoma atrankos sistema, užkertanti kelią** bet kuriai iš kitų valstybių narių teikiamų vaistų **diskriminacijos galimybei, negalima pateisinti**.

Todėl Teisingumo Teismas nusprendžia, **kad nacionalinė Švedijos mažmeninės prekybos vaistais monopolija pažeidžia Bendrijos teisę**.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Dokumentas prieinamas šiomis kalbomis: FR, EN, DE, ET, LT, LV, SV, IT

Visas sprendimo tekstas yra Teisingumo Teismo interneto tinklalapyje

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=lt>

Jį galima rasti paskelbimo dieną nuo 12 val. Vidurio Europos laiku.

Detalesnės informacijos teiraukitės Gitte Stadler

Tel. (00352) 4303 3127 Faks. (00352) 4303 3656.